

Změna ve složení Národní imunizační komise vynucená kritiky systému očkování

Díky aktivitám organizací, které se vyjadřují kriticky k současnému systému očkování, přistoupil ministr zdravotnictví k jednomu velmi důležitému kroku – výrazně proměnil složení Národní imunizační komise (NIKO). V tomto smyslu se vyslovila hlavní hygienička ČR Mgr. Eva Gottvaldová na jejím jednání: „Ke změnám ve složení komise bylo překročeno v zájmu zajištění nejvyšší možné objektivity přípravy odborných podkladů pro řízení strategie očkování v podmínkách narůstajících aktivit anti-vakcinačních uskupení v ČR.“

Složení NIKO bylo kritizováno naší Společností pro netransparentnost a výrazné zastoupení České vakcinologické společnosti (5 z tehdejších 10 členů - viz [Tisková zpráva z tiskové konference "Závažnost nežádoucích účinků je podceňována"](#)), jejíž vedoucí představitelé jsou úzce propojeni s farmaceutickými společnostmi. O své místo v komisi přišli mimo jiné tito zástupci ČVS: prof. MUDr. Roman Chlíbaek, Ph.D. a MUDr. Hana Cabrnachová. Zejména o společných podnikatelských aktivitách prof. Chlíbaeka a prof. Prymuly jsme informovali v našem [stanovisku](#) k odvolání prof. Prymuly z pozice ředitele Fakultní nemocnice v Hradci Králové. Již v roce 2012 vypracovali právníci Ligy lidských práv [analýzu](#), v níž mj. upozorňovali na to, že lidé, kteří spolurozhodují o systému očkování v České republice, mají vazby na farmaceutické společnosti. Kromě propojení prof. Prymuly a prof. Chlíbaeka poukázali právě také na MUDr. Cabrnachovou.

V [zápisu z jednání NIKO](#) konaném dne 19. října 2016 se můžeme dočíst, že je nyní nutné, aby členové NIKO [deklarovali absenci střetu zájmů člena NIKO](#). Právě členové ČVS, měli se střetem zájmů v nedávné době [prokazatelný problém](#). Obecně je však potřebné rozumět argumentu v tom smyslu, že deklarace střetu zájmů dosud nikoho na MZ ČR a v NIKO příliš netrápila. Někteří členové NIKO pravděpodobně mohli být a bývali ve střetu zájmů. Nikdo poté nemůže odhadnout, co všechno právě tito členové NIKO mohli v minulosti ovlivnit.

Dále je vhodné věnovat pozornost dalšímu důležitému argumentu hlavní hygieničky „...Ke změnám ve složení komise bylo překročeno v zájmu zajištění nejvyšší možné objektivity přípravy odborných podkladů...“ Tomu lze rozumět jediné tak, že odborné podklady pro rozhodování NIKO dosud nevykazovaly nejvyšší možnou objektivitu. A aby nejvyšší objektivita vůbec mohlo být v NIKO dosaženo, nestačilo na to jen položit nově zvýšený důraz, ale někteří členové NIKO museli být pro tento účel pravděpodobně vyměněni. Významné je, že nejvyšší možná objektivita podkladů musí být podle slov hlavní hygieničky dosažena z toho důvodu, že v ČR narostly aktivity anti-vakcinačních uskupení. **To jednoznačně znamená, že je pro všechny laiky, rodiče i odborníky v ČR velice dobře, že uskupení kritická k systému očkování v ČR jsou a že fungují právě tak, jak fungují.** Jak je patrné, přivádí mj. i naše činnost poradní orgány MZ ČR k vyšší objektivitě a pečlivosti příprav strategického rozhodování o očkování. Jinými slovy, je postupně upouštěno od jisté míry ledabylosti či svévole a jsou odstraňovány alespoň některé nežádoucí vlivy působící v těchto orgánech dlouhodobě přes střety zájmů jejich jednotlivých členů.

Z původních 10 členů se nyní NIKO rozrostla na dnešních [24 členů](#). Zajímavé je omezení vlivu vakcinologů a České vakcinologické společnosti obecně oproti zástupcům jiných lékařských specializací i zástupcům zdravotních pojišťoven. Oproti tomu kontroverzně vyznívá, pokud si Ministerstvo zdravotnictví

zřídí odborný poradní orgán, který má vydávat nezávislá odborná doporučení, do kterého jmenuje šest svých vlastních zástupců (jeden z nich je také současně členem výboru ČVS) a ještě další zástupce sobě podřízených státních organizací. V takové odborné komisi a na obsah jejích doporučení budou mít státní orgány nepřiměřeně velký vliv. Oslabení zájmové skupiny vakcinologů v NIKO je tímto do jisté míry nahrazeno posílením vlivu státních úředníků a prostupem politických zájmů a lobby touto cestou.

Změny ve složení NIKO jednoznačně vítáme. Teprve však budoucnost ukáže, jak tento zrenovovaný poradní orgán bude skutečně prospěšný systému očkování v ČR a současně jak se vypořádá s tím, co zdědil po svém předchůdci.

Václav Hrabák, předseda

Použité odkazy:

<http://www.pooockovani.cz/zpravy/clanky/tiskove/20160420194834>

<http://www.pooockovani.cz/zpravy/clanky/20160703233039>

<http://llp.cz/publikace/vliv-farmaceutickych-spolecnosti-ockovani-a-reklama/>

http://www.mzcr.cz/Verejne/dokumenty/zapis-ze-zasedani-narodni-imunizacni-komisenikokonane-dne-19-102016-na-mz-13008_2138_5.html

http://www.mzcr.cz/Verejne/obsah/jednaci-rad_2106_5.html

<http://www.zdravotnickydenik.cz/2016/06/konflikt-zajmu-reditele-prymuly-horsi-nez-se-na-prvni-pohled-zdalo/>

http://www.mzcr.cz/Verejne/obsah/slozeni_2104_5.html